

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybeeskerek,

Zapolya-utca 1-ső szám,

ahová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal.

Pleitz Fer. Pal könyvnyomdája Nagybeeskerek, Zapolya-utca 1. ahová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy óra — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Nagybeeskerek, 1908.

XXXVII. évfolyam 176. szám.

Hétfő, aug. 3.

Nyári csönd.

— augusztus 3.

A természet rendje szerint morzsoltatjuk az ugynevezett „holt idény” napjait. A városokban csendes, bágyadt az élet. Zaj, sürgés forgás, élénkesség a máskor csendes mezőkre költözött, hol izzad a dolgozó nép. A fürdőhelyek uri közönsége csak elvétve pillant a lapok közgazdasági tudósításába, mely a sovány aratás szomorú eredményeiről számol be; a mulató, üdülő nép nem igen törődik a jövővel. A föld, ez az áldott jó magyar föld majd csak megemberebbi magát s kiszorítja — úgy a hogy — most is a kenyérnek valót, a többi pedig majd megszerezük más uton.

Csodálatos, de a városi ember egészen más szempontból nézi a nyarat, mint a falvak munkás népe. Mikor a sárgás kalász verejtékbe borítja az aratót, nagyot nyújtózkodik a hivatalbéli, ásit a töképenzes, unottan lépked a szórakozás után vágyakozó nagyságos asszony. Itt a városban a csend időszak a nyár s pang az „élet”. Mert a város a zajt szereti s a lázas sürgés-forgásban keresi az életet. Nyáron csak a csendet látja és siet pihenni — a nyaraló helyekre. A föld népe pedig töri magát hajnaltól késő estig, hogy a „csend”-et jól hasznosítsa.

A testi és szellemi munka egyaránt kívánja a pihenést. — Helyes intézkedése a sorsnak, hogy alkalmat ad a kifáradt erők felfrissítésére. Csak az a baj, hogy az, amit sokan munkának neveznek, nem más, mint a testi és szellemi érzékek céltalan agyonhasználása. Az ugynevezett szorgalmi időszakban lótnak-futnak a különböző hivatású emberek, szinleg mindnyájan egy bizonyos cél felé, mely végezetben hasznos eredményt kíván felmutatni, de ha az indító okát nézzük és keressük e testet és lelket emésztő hajsziának, látjuk,

tudjuk, hogy a szorgoskodók nagy részét vagy egyszerűen csak gépies kötelességszerű munka, vagy pedig önző érdekeket szolgáló cél irányítja. Ez az oka, hogy a munka eredménye általános meglepődést nem kelt. Egyes érdekcsoportok, avagy közügyek annak rendje és módja szerint elintézett aktákra hivatkozhatnak ugyan, de ebben az elintézésben nem nyilvánul az a megnyugtató érzés, mely a becsületesen teljesített munkát kísérni szokta. Szóval sokat és nagyot dolgozunk az év folyamán, de nincs benne erő, nem követi olyan eredmény, melynek hatása nagyobb terre kiterjedő jólétben nyilvánulna.

A munka a megszokott szabályok és formák között halad. A hivatalnok pontosan veti a betűket, a kereskedő értékesíti portékáját, az iparos elkészíti a szakmájabeli tárgyat, a szellemi munkás megfelel a reá bizott feladatnak, de mindez csak a szokás — mondhatjuk — megrendelés szerint történik. Magasabb eszményi célok nem lelkesítik a „ma” emberének elméjét, megszokott, egyhangu, de azért testet és lelket emésztő munkában mulnak el a napok s mikor a pihenés ideje elérkezik, alig van olyan tény, mely az erőbeli kifáradáson kívül boldogító érzést keltene.

Az egyes ember sivár ténykedését érzi az összesség. Semmi frissesség, élénkesség a közügyekben, sinylődnék a régi állapotban; a társadalmi élet elborítja az évek hosszú sorozatának szürke pora, egyhangúság, ódság, a megszokott — nagybőrra — semmi zárja be a munkaévet.

És sietünk mégis — pihenni. Egyik hazai, másik külföldi fürdőre, a harmadik már nyaraló helyre, ha éppen csak a szomszédos faluba is, akárhová, csak hogy elmondhassuk, fürdőztünk, nyaraltunk, mint ahogy azt tennünk kell, ha jogot tartunk arra, hogy felebarátaink szemében valamelyes „valaki”-nek tekintessünk.

Ugyan igazi pihenés-e az ilyen a céltalan munka után s beszélhetünk-e eredményt ígérő új erőről, ha a szünidő végével ott kezdjük ismét, ahol elhagytuk? . . .

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggel 6 $\frac{1}{2}$ ó-tól kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 7 $\frac{1}{2}$ óráig délután; ugyanazon napokon este 5-től 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déliben gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva marad.

Augusztus 10. Közigazg. bizottság ülése.

Buziási fürdőlevél.

A fürdőidény tetőpontját érte el. Akik a gyógyvizek gyöngyöző tartalmával elébb ismerkedtek meg és annak üdvös vagy eredménytelen hatását beteg fizikumaiakon tapasztalták, azok hol meglepődötten, hol csalódva veszik immár utjokat hazafelé, míg mások, akik a planetánk belsejében izzó központi tüznél a szenvedő emberiség számára gyógyitalokat főző szellemek iránt hálára kötelezve érzik magukat a múltért, vagy a jövőben remélik hanyatló testi erők föléledését, még folyvást szaporítják a fürdővendégek számát. Feltűnő, hogy ezek sorában a földi javakkal kevésbé megáldott néposztályt nyomó számban van képviselve, mintha csak a szomszéd megyék összes dolgozó osztályai, földművesei, szatócsai, mesteremberei, varrónői tudnák Buziásfürdőt kellőleg megbecsülni, míg az ugynevezett uri és lateimerosztály elenyésző kisebbségben keresi fel a reklám összes rendelkezésre álló eszközeivel ajánlott forrásokat. Sokan a jelenséget a kor gyakorlatias leleményességével hozzák összeköttetésbe, annak okát a kurtaxában keresve. Így szerepel aztán a nagykereskedő helyén a szatócs, a 100 holdas gazda mint földmunkás, a nagyiparos mint mesterember, a divatárus mint varrónő és a 4000 koronával díjazott könyvelő vagy üzletvezető mint utazó, annak csak vérszegény neje pedig mint utazó neje. A kurtaxa szempontjából tekintve e föltöltő jelenséget, Buziásfürdőt a proletárok üdülőhelyének lehetne nevezni. Tényleg azonban a külső látszat kiáltó ellentétben áll a valósággal. Az urak itt

A „TORONTÁL” tárcája.

Akarat kérdése.

— El akarja magát venni? — kérdezte Jimmy s kivette a szivart a szájából.
— Miért ne? — mondta Cynthia. — Hiszen csak nem vagyok valami ijesztő?
— Nem, nem, annak nem az, de sohasem fogja őt rávenni arra, hogy magát megkerje.
— Nem tudom, miről beszél — felelt Cynthia egy kissé fáradtan.
— Na, most már igazán nem tudom, hol a fejem — szölt Jimmy s nevétséges mozdulattal simította hátra haját szeméből. — Legalább félóra óta arról a fickóról tárgyal velem, s mikor azt kérdeim: milyen, akkor azt feleli, hogy azt sem tudja, miről beszél.
— Én nem irtam le magának senkit.
— Igen, de azt mondta, hogy egy olyan férjet szeretne magának.
— Ebből még nem lehet semmire sem következtetni; de ne vitakozzunk fölötte. Inkább folytassa, amit mondani akart.
— Azt is hozzátette, hogy ez a fickó nem törődik magával — folytatta Jimmy engedelmesen.
— Azaz azt mondtam, hogy ő azt hiszi, nem törődik velem.
— És maga meg akarja róla győzni, hogy igenis, törődik magával? Sőt tovább megy és azt állítja, hogy el is fogja magát venni?
— Igen — felelt Cynthia s az ölében ülő macska orrára egy darab csokoládét tett.
— Én pedig azt hiszem, hogy magának ez az elhatározása éppen az ellenkező véleményt fogja szülni.
— Ah, ő nem tudja, mit határoztam el én.

— Ugyan! Azt hiszi, hogy a férfiak nem látnak keresztül az ilyen asszonyi furfangon? — kérdezte Jimmy megvetően.
— Milyen furfangon?
— Egy férfi mindig észreveszi azt, ha egy leány jár utána.
— Oh! . . . — szölt Cynthia. — És hogy viselkedik olyankor, mikor ezt észrevette?
— Attól függ: szereti-e a leányt vagy sem.
— Nos, tegyük fel, hogy nem szereti. Mi akkor?
— Mentől kevesebbet lesz a közelében.
— Oh! . . . — mormogta Cynthia. — Hát ha sokat van a közelében s gyakran meglátogatja, akkor az azt jelenti, hogy nem tud a dologról, vagy hogy örül neki?
— Dehogym nem tud. Mindjárt tisztában van vele! — ismételte Jimmy határozottan. — Éppen ezért azt tanácslom, hagyjon fel ezzel a dologgal . . . Ez nem fog menni . . . Csak kellemetlenségei lesznek miatta. És nem szeretném, ha valaha valaki azt mondhatná az én kis barátómról, hogy a nyakába varrta magát erővel.
— Neki fogalma sincs az én érzelmeimről — szölt Cynthia. — Ezt biztosan tudom.
— Talán még nincs. De biztosan rá fog jönni . . . Nem hiszem, hogy rá bírja venni a vallomásra . . .
— Mibe fogad velem, hogy még ma szerelmet vall nekem? — kérdezte Cynthia hirtelen.
— Ez badarság, Cynthia. Egyetlen férfi sem fog csak azért szerelmet vallani egy leánynak, mert ez úgy kívánja.
Cynthia nevetett.
— Szóval nem mer velem fogadni? — kérdezte.
A férfi elpirult.
— Egy shillinget teszek egy penny ellenében! — mondta nevetve.

— Ugy látom, ön nem szívesen dobja ki a pénzt az ablakon — jegyezte meg Cynthia.
— Nekem mindegy, ugys nyerni fogok.
— Oh, az egész csak az akaratérő dolga. Az én akaratomat teszem az ő akaratá ellenébe.
— Ha ez a férfi egy nő akaratának aláveti magát, akkor örült — jegyezte meg Jimmy rosszkedvűen.
— Igen, tényleg bolond egy kicsit, — felelt Cynthia elmerengve — de én azért mégis szeretem.
— Édes lelkem, — szölt Jimmy rövid szünet után — maga tulságosan kedves kis leány arra, hogy egy bolondnak a felesége legyen.
— Oh, ő csak egyetlen egy dologban bolond. Abban, hogy nem tudja, hogy szeret engem. Tulságosan régen ismer s amit irántam érez, megszokásnak véli. Nem is gondolja, hogy . . .
— Egy férfi mindig tisztában van vele, ha szerelmes egy leányba.
— Igazán?
— Igazán. Például, ha én szerelmes volnék magába . . .
Elhallgat. Csend.
— Igen. Ha szerelmes lenne belém? . . . sietett Cynthia a segítségére.
— Amint nem vagyok . . .
— Amint hogy nem az, természetesen — felelte Cynthia s arcát a macska fejéhez szoritotta.
Csend. Végre Jimmy töri meg a némaságot.
— Igazán csodálatos, hogy miért nem vagyok én szerelmes magába . . .
— Igen, csodálatos — mormogja Cynthia.
— Remélem, legalább méltó lesz magához ez a fickó — jegyzi meg szünet múltán Jimmy halkán.
— Én is remélem. Azaz, hogy miután

épolj komoly ajtatossággal lapoznak az ördög bibliájában, mint akár Vichyben és Radegundban és a nők épolj válogatott mezben pompáznak a diszkertben és sétányokon, mint akár Franzénbadban és Ischlben, bár tagadhatatlan, hogy pusztá kedvteléből és szórakozási vágyból senki sem kívánkozik ide, ha az itteni kínálózó élvezetek serlegét egyszer fenéig ürítette. Mert aránylag sok pénzért szükiben mérlik a testi gyönyörök mámorító hájitalát.

Igazi műélvezetet nyújtott a mult héten a Szege dről ide ellátogatott kabaret-társulat, a maga kacagató mókáival, bohókás énekszámokkal és a korszakos politikát kifigurázó ötleteivel, szerelmösen pedig Kéler komikusnak a Káposzta Sári tragédiájának előadásával, amint avval a német pórnépet országos vásárok alkalmával az ugynevezett Bänkelsängerok gyönyörködtetni szokták. E mellett Miklósy színtársulata és a lugosi cigánybanda is derekasan működik, amaz a modern drámai költészet remekeivel, mint a Doctor ural, Tatárjárásal és a Tanitónóval brillirozván, emez pedig tüzes magyar zenével lebilincselve a gyógyterem előtt összegyülemlélt közönséget.

Az ezidő szerint itt tartózkodó vidám cimborák központját egy a fáma szerint biborban született uri ember képezi, akinek eredete a szerelmi kalandok Elysinmában keresendő s a kinek uri embereknél sem szokatlan, kifogástalan demokratikus világnézlete és társalgási modora őt a trónnal valamivel alacsonyabb rangfokozatra helyezi. Mint magát a jövő emberének tartó arisztokrata a jelen többé-kevésbé befolyásos tényezőivel barátságos viszonyba lépni törekszik. Innen magyarázható mindenkinek szemébe tűnő egyszerűsége, megközelíthetősége, szerénysége. Bárcsak emez elismerésre méltó jó tulajdonságok a kevésbé magas színvonalon állók körében hatna, akkor talán a szív-, vese- és gyomorbetegségek egyidejűleg egynemely lelki és társadalmi kórság is gyógyulást talál a Buziásfürdő szén-savas és vasas forrásainál.

Buziásfürdő, augusztus 2.

Dr. Klein Mór.

Polgári iskolai kinevezések és áthelyezések. A vallás- és közoktatási miniszter áthelyezte Varga Jenő nagyszentmiklósi áll. polgári iskolai tanitót a brádi áll. polgári iskolához és megbizta az igazgatói teendővel. — Áthelyezte Jerome Róbert karánsebesi áll. polgári iskolai rendes tanitót a nagyszentmiklósi polgári iskolához, Pokoly István nagyrőcei polgári iskolai tanitót a törökbecsei polgári iskolához és ugyanide segédtanitónóvé kinevezte Gyarmathi Margit szolnoki polgári iskolai helyettes tanitónót.

A tékiai bucsujárók. Nagy emlékek fűződnek a Pétervárad melletti Tékia (Maria-Schnee) bucsujáró helyhez. Nem kevesebbre, mint egész Délmagyarországnak a török iga alól való végleges felszabadulására emlékeztet ez a Mária-hegy-hely, amelynek területén vívta ki 1716. évi augusztus 5-én, havi Boldogasszony ünnepnapján Szavojai Jenő herceg fővezér a vitéz Pálffy János tábornok társaságában Ali Damat török nagyvezér 150.000-nyi hadserege felett — a felényi akkora keresztény magyar haddal — azt a fényes győ-

maga olyan bizonyos felőle, hogy ugy sem vall nekem szerelmet, akkor talán ne is beszéljünk róla tovább.

— Nem, nem vagyok egészen bizonyos benne . . . azaz, hogy megingott ez a hitem. Ha úgy látja magát, mint ahogy én látom e pillanathban . . . Akkor bizonyosan szerelmet vall magának, anélkül is, hogy maga akarná . . .

— Kérem, én csak benső akaratról beszélek — jegyzi meg Cynthia hidegen.

Jimmy közelebb ment hozzá.

— Nem is képzeli, mily jól néz ki maga ma . . . — mondja csendesesen — Bárcsak sohase látta volna azt a másik fickót. Akkor talán . . .

— Akkor talán? — ismételte Cynthia olyan hangon, mintha a macskának beszélne.

— Akkor talán nem utasított volna vissza engemet.

— Én nem utasítottam magat vissza soha. Nem is tehettem ezt, hiszen soha sem kérte meg a kezemet — mondta Cynthia s felállott helyéről.

— Cynthia! — Valami a szemében megmondta neki a valót. — Cynthia! Haragszik?

— Kérem, hagyjon el — kiáltott Cynthia gögösen, mikor Jimmy hirtelen átölelte őt.

— Nem akar a feleségem lenni, Cynthia? Nagyon régen szeretem magat, csak nem voltam tisztában érzelmeim természetével.

Cynthia odaiült mellé a diványra.

— Én pedig azt hittem, hogy a férfiak mindig tudják, mit éreznek — mondta elmerengve s hamisan nézett Jimmyre. — Különösen, ha a leány kívánja a vallomást. Jimmy, elvesztette a fogadást! Ő szerelmet vallott nekem, még ma délelőtt. Mert Ő maga, édes buta vőlegényem!

Gertrude M. Foxe.

zedelmet, melyben a nagyvezér elesett, a janicsárok hada megsemmisült, s amely diadal kulcsa lett Temesvár, Nagybecskerek és Nándorfehérvár megvételének s annak, hogy az egész magyar Délvidék a török iga alól felszabadult. A reá következő években kezdtek már Nagybecskereket kolonizálni. E nagy horderejű győzelemnek, melyet a keresztény fővezérek Mária égi közbenjárásának tulajdonítottak, az emlékére lett építve a Pétervárad melletti tékiai Mária-templom, mely azóta sokat látogatott kegyhelylyé lett, hova évről-évre immár majd 200 esztendő óta zarándokol a magyar Délvidéknek vallásos népe, hálás lélekkel emlegetve a Mária zászlaja alatt küzdött magyar fegyverek fényes győzedelmét s halál adva a hazának újra visszanyert szabadságáért.

Nagybecskerekéről, valamint az egész Délvidékről minden esztendőben bucsujárást indítanak a tékiai kegyhelyhez s a mi bucsujáróink már tegnap el is indultak Tékia felé. A zarándokok két csoportban mentek és pedig reggel 8 órakor a magyar ajkuak, délelőtt 9 óra után pedig a német anyanyelvűek indultak utnak. A magyarokat Lengyel István, a németeket pedig Marczay Ernő segédlelkészek kísérték ki az aradáci-uton levő keresztig, ahol szép beszédben elbucsuztatták a zarándokokat. A zarándokok 4-én érkeznek a kegyhelyre és 5-én már ismét hazafelé jönnek s itt pénteken fognak megérkezni. Tekintettel a Szerémségből és Horvátországból nagy számmal érkező zarándokokra, az ujvidéki plébánia-hivataltól egy felszólítás érkezett ide, amely intézkedést kér arra nézve, hogy a Torontál- és Bácsinegyéből érkező zarándokok havi Boldogasszony napján az ujvidéki plébánia-templomban végezzék ajtatosságaikat, mely figyelmeztetés elismerésre méltó, anélkül is inkább, mert a mi zarándokaink kényelméről kíván gondoskodni. Itt említjük meg egyszerűságot azt is, hogy Magyar Pal pápai kamarás holnap szintén utnak indul a kegyhely felé, hogy a hiveivel együtt legyen az ajtatosságokon.

Eljegyzés. Mallár Béla zombolyai esendörhadnagy eljegyezte Ripka Gizella kisasszonyt Nagybecskerekéről, néhai Ripka Ármin zenetanár szeretetreméltó leányát.

A törvényeszköz köréből. Murka Lajos nagybecskerei törvényeszköz irodaigazgató több napi hivatalos távollét után visszaérkezett Nagybecskerekre s itt ma újból átvette hivatalának a vezetését.

Esküvő. Dunai László itteni felső kereskedelmi iskolai tanár ma esküdtött örök hűséget Banya Jakab elemi iskolai igazgató és neje, szül. Gerstl Janka szeretetreméltó leányának, Etelka kisasszonynak. A polgári esküvőt délelőtt fél 9 órakor tartották meg az itteni állami anyakönyvi hivatalban s ez aktusnál Knyaskó Lajos, a felső kereskedelmi és Baaden Károly, a központi áll. elemi iskola igazgatói szerepeltek mint tanúk.

Az iskolánövérök jubileuma. Nem minden-napi évforduló lesz az idén őszszel. Hazánkban ugyanis immár fél évszázad óta fejlik ki önzetlen, áldásos tanítói működésüket a Miaszonyunkról nevezett szegény iskolánövérök, 1858 óta, amikor is Csajághy Sándor esanádi püspöknek sikerült a nővéreket először Temesvár nőnevelésének fel-lendítésére megnyerni, számos leánynevezéket nevelt fel vallásos érületben, hazaszeretben és képeztek ki kenyérkereső pályára, nemesak Temesvárott, hanem utóbb az ország számos más városában is. A derék apácarend terjedése Temesvárról indult ki s ma a négy temesvári zár-dán kívül tizenhét helyen vannak letelepítve, ugymint: Dettán, Csákván, Lippán, Perjámoson, Nagyszentmiklóson, Nákófalván, Oravicán, Lugoson, Nagybecskereken, Verseczen, Ujaradon, Deesen, Kunmajsán, Debreczenben, Földeákon, Szegeden és Kolozsvárott, az utóbbi helyen egy év óta. A szegény iskolánövér-ek magyarországi működésének félszázados év-fordulóját a folyó évi október hó folyamán a fent elősorolt helyeken mindenütt megünneplik s Temesvárott már alakult is így hölgybizottság, amely arról óhajtt gondoskodni, amiről a szegény iskolánövérök önzetlenségükben maguk nem gondoskodhattak: az elhagyott munkaképtelen szegény nővérek részére menházat létesíteni Temesvárott az anyaház körében, hogy legyen hol meg-vonulniok az ország összes házaiban elszórtan élő munkaképtelen, előregedett, beteg nővéreknek. Ezen menházat óhajttak hálából az ötven éves hazai önzetlen működéseért a rendnek felaján-lani. A derék nővérek jubileuma bizonyára nem marad megemlékezés nélkül nálunk Nagybecske-reken sem.

A közös katonák ezredgyakorlata. A 29-ik közös gyalogezrednek Nagybecskereken állomásozó zászlóaljja ma délután Grünner Emil

őrnagy vezetésével Temesvárra utazott, ahol e hó 22-ig ezredgyakorlat lesz, 22-én pedig a katonák résztvesznek a nyári hadgyakorlaton, a melyet Lugos környékén tartanak s csak a hadgyakorlat lefuvása után térnek vissza Nagybecskerekre.

Az ipartestület ülése. A nagybecskereki ipartestület előljárósága holnap este fél 7 órakor Sepros Valter elnöklésével ülést tart, amelyen folyó ügyeket tárgyalnak.

Az új igazságügyi palota. Koch Károly vállalkozó, az új nagybecskereki igazságügyi palota építője ma fogott hozzá a tanácsstermek és a lépcsőház kifestéséhez, amely munka előreláthatólag több napot fog igénybe venni. Ennek befejeztével azután a vállalkozó megfelelő kötelességének s még csak azokat a hibákat kell majd kijavítania, amelyeket a miniszter által küldött felülvizsgálók esetleg találni fognak. A felülvizsgálás különben szakadatlanul folyik s még egy-két heti munkába fog kerülni, míg a felülvizsgálattal elkészülnek.

A szerb egyházi dalárda hangversenye. Kellemes estében volt része szombaton a Kaszinó-kert közönségének. A nagybecskereki szerb egyházi dalárda ugyanis szombaton este Oswald Antal, a jeles ujvidéki színházi kar-nagy vezetésével hangversenyt adott a kaszinó-kertben, ahol ez alkalommal szép számmal közön-ség gyült össze. A vegyeskar először is Bazini: „Krszta noscu na moru” című szerzeményét, majd Baity: „Uszkocsinya”-ját adta elő, majd a férfikar elénekelté Jenko: „Haj bruji peszma”-ját. Ezután ismét a vegyeskar szerepelt Oswald: „Raszi ruzso”-jával, majd a férfikar adta elő Baity egyik kitünő borsdalt, befejezésül pedig Mokranjac: „III. Rukovet”-jét énekelte el a vegyeskar. A közönség, kiknek soraiiban ott láttuk városunk számos előkelőségét, az egyes hang-verseny számokat nagy tetszéssel fogadta, élénk tapsokkal jutalmazva meg az énekeseket az igazán élvezetes előadásért. Hangverseny után tánc volt a kaszinó nagytermében, amely a legjobb hang-gulatban egész a hajnali órákig tartott.

A törökbecsei polgári iskola. Mint ismeretes, a közeli tanév elején megnyílik Törökbecsén az állami polgári fiú és az állami polgári leányiskola első osztálya. Ugy a fiú, mint a leányiskola évről-évre fokozatosan fejlesztetik, míg teljessé nem lesz. Az új iskolában a beitatkozások szeptember első napjaiban kezdődnek meg s az állami el. iskola igazgatósága addig is szivesen ad felvilágosítást minden tekintetben s főleg a tanulóknak megbízható tisztességes törökbecsei családoknál való elhelyezése tárgyában.

Halálozás. Mint Nagyszentmiklósról jelentik, Farka János, Nagyszentmiklós közsé-gének érdemes penztarosa, életének 30-ik évében hosszas szenvedés után, e hó 31-én meghalt. Az elhunytat tegnap temették el élénk részvét mellett.

Lovasbravur. Erdekes távlovaglást vég-zett Baich Péter báró, 7-ik huszárezredbeli hadnagy. A temesmegyei Varadia községből mult hó 23-ikán indult el Livia nevű félvérkancaán Versecz, Nagybecskerek, Zombor, Szekszárd, Siófok irányában Balatonföldvárra s közben a Tiszán és a Dunán átkelve, három és fél nap alatt tette meg nagyobb részt esőben és viharban az 519 kilométernyi utat. Ugy az általa lovagolt Livia, mint a kísérő Carmen nevű saját nevelésű félvér kancaja kitünő állapotban érkeztek meg s nyoma se látszott rajtuk a farszótó utnak.

Mulatság. Az écskai ifjuság augusztus hó 8-án (szombaton) Schönherr Pál helyiségében, a szegény iskolásgyermek segélyezésére tánc-vigalmat rendez. Belépő díj személyenként 1 korona, családonként 3 korona. Felülfizetéseket köszönettel fogadják.

A jöttvő-egyesület gyűlése. A nagybecskereki iparosok által alapított 1000 koronás jöttvő-egyesület tegnap délután 2 órakor Zeller Mihály elnöklésével gyűlést tartott a városház nagytermében. Az egyesület tagjai mindenekelőtt tudomásul vették azt, hogy az alapszabályokat a miniszter jóváhagyta, majd egyesületi titkárnak egyhangulag megválasztották Zimmer Károly könyvelőt. Ezután elhatározták, hogy még egy második csoportot is fognak létesíteni. Végül Straky József pénztáros előterjesztette a számadásokat, amelyeknek tudomásulvétele után a gyűlés véget ért.

A kutyák ellen. Dr. Perisics Zoltán polgármester ma kidoboltatta és ez uton is figyelmeztetni kívánja az ebtulajdonosokat, hogy kutyáikat még az udvarban is megkötve tartás, egyben felszólította a gypmestert, hogy legényei-vel az egész városban házról-házra járjon, szigorú utasítást adván neki, hogy amely kutyát szaba-don találja, kimélet nélkül fogja el.

Csendőr és katoná harca. Véres dula-kodásnak volt a színhelye tegnap délután a vásár-ér. Dimitrievics N., a 29-ik közös gyalog-ezred itt állomásozó zászlóaljának dobosa ugyanis egy vásártéri kocsmában mulatozott. A dobos, aki kötekedő ember hírében áll s akinek vereke-

désekért már büntetésből 2 évet kellett után-szolgálnia, szokásához híven tegnap is duhaj-kodni kezdett. Révész István csendőr értesül-vén erről, a korcsmába ment és felszólította Dimitrievicsét, hogy kövesse őt a laktanyába. A kötekedő ember két másik társának a biztatására huzódozva bár, de mégis engedett a csendőr fel-szólításának, az utcán azonban meggondolta magát és kijelentette, hogy nem megy tovább. A csendőr erővel akarta bekísérni, mire Dimitrievics oldalfegyverével megtámadta a csendőrt, aki szin-tén kardot rántott s katonára és csendőrré a szó szoros értelmében véve viaskodni kezdtek. A csendőr egy dinnyehéjra elcsuszott s akkor sike-rült a katonának őt a homlokán megsebesíteni, míg a csendőr kardjával négy súlyos sebet ejtett ellenfelén, akit azután hosszas viaskodás után súlyosan sérülve mégis csak sikerült bekísérni a laktanyába, ahol tüstént elcsukták s megindit-ták ellene az eljárást.

Pályázat postagyakornoki állásokra. A kereskedelemügyi miniszter pályázatot hirdet a m. kir. posta-távírdá- és távbeszélőnél betöltendő 80 gyakornokjelölti állásra. Ezen állásokra az 1883. évi I. törvények 14-ik §-a értelmében azok az ifjak pályázhatnak, akik középiskolát, vagy ezzel egyenrangú más tanintézetet, érettségi vizsgával, sikeresen elvégeztek, 18. életévüket már betöltötték és magyar állampolgárok. A sajtókezelő iri és születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal felszerelt folyamodvá-nyokat a már közszolgálatban állók előjáró hatóságuk, a közszolgálatban nem állók pedig az illetékes főszolgabíró, vagy polgármester utján folyó évi augusztus hó 15-éig, ahhoz képest, hol a pályázók alkalmazást nyerni óhajtanak, a budapesti, kassai, kolozsvári, nagyvárad, pécsi, pozsonyi, soproni, temesvári vagy zágrábi posta-és távírdá-igazgatóságokhoz nyújtják be. Bővebb felvilágosítás a temesvári posta- és távírdá-igaz-gatóságnál nyerhető.

Mely anya nem ismeri a csecsemőkor ije-delmet keltő betegségeit: hányás, bélhurut, has-menés stb.? Szerencés az az anya, aki meg-ismerte a Kufeké-gyermekliszt kiváló tulajdon-ságait és tudja, hogy a Kufeké-gyermekliszttel való táplálás egészségesnek tartja meg kedveltjét és kedvezően befolyásolja fejlődését. A csecsemő (Der Säugling) tanulságos brosjára, ingyen kapható az eladóhelyeken vagy Kufeké R.-nál, Bécs, I.

Öngyilkosság. Levaity Zsiva 50 éves nagybecskereki földmives tegnap este 7 óra táj-ban felment a Mészáros Lázár-utcában levő laká-sának a padlására és ott felakasztotta magát. A házbeliek csak akkor keresték, mikor távolléte már feltűnt s ekkor meg is találták a padláson felakasztva. Dr. Weitzerschan József városi főorvos azonnal megjelent a színhelyen, de segí-teni már nem hirt, mert Levaity akkorára már halott volt. Tettének oka ismeretlen, mert sem-miféle írást nem hagyott hátra, de azt hiszik, hogy az életunt embert az anyagi gondok ker-gették a halálba.

A veszett kutya áldozatai. Legújban ismét két veszett kutya marás történt. Özv. Lukies Péternét és ennek Döme nevű 21 éves fiát ugyanis tegnapelőtt megharapta a kutya, amelyet Fülep állatorvos veszettnek vél. A két megmaradt embert felszállították a buda-pesti Pasteur-intézetbe.

TÁVIRATOK

Minisztertanács.

Budapest, aug. 3. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Ma délelőtt kezdődött a miniszterelnöki palotában a nagy nyári miniszteri tanácskozás, amely előrelátható-lag több napig fog tartani. A tanácskozá-son Wekerle Sándor miniszterelnök elnö-költ s részt vett rajta a kabinet valamennyi tagja. A kiszivárgott hírek szerint a mai tanácskozáson a kormány tagjai a katolikus

autonómia és az új adóreform ügyével fog-lalkoztak.

A nagyatádi mandátum.

Budapest, aug. 3. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Nagyatádról jelentik, a Piszár Antallal szemben 44 szótöbbség-gel szombaton képviselővé választott Szabó István gazdálkodó polgári pártinak vallja magát.

A karlóczai választás.

Budapest, aug. 3. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Karlóczai jelentés szerint Zmejanovics püspöknek patriárkává való választása a szerbek körében meg-elégedést keltett. Magáról a választásról még azt mondja a jelentés, hogy a püspö-ök nem vettek részt a szavazásban.

A néppárt szervezkedése.

Budapest, aug. 3. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A néppárt tegnap Cso-bánkán szervezkedő nagygyűlést tartott, a melyen meglehetősen nagy közönség vett részt.

A törökországi események.

Budapest, aug. 3. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Konstantinápolyból sürgönyzik, ott tegnap osztották ki a szultánnak az állami alaptörvényekre vo-nalkozó rendeletét.

Budapest, aug. 3. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Drinápolyi sürgöny szerint ott ellenforradalom tört ki. Két ezred ka-tonaság megtámadta az engedelmességet. A hatóságok fejei a francia konzulátusra menekültek.

Öngyilkos főigazgató.

Budapest, aug. 3. (A „Torontál“ ered. távirata.) Kövér Gusztáv miniszteri főigazgató tegnap revolverrel agyonlőtte magát s rögtön meghalt. Tettének oka ismeretlen.

Napidíjasok gyűlése.

Budapest, aug. 3. (A „Torontál“ ered. távirata.) A napidíjasok tegnap népes gyűlést tar-tottak, amelyen az egyes hivatalvezetők ellen foglaltak állást s azonkívül helyzetük javítását sürgették.

A franciaországi sztrájk.

Budapest, aug. 3. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Párisból sürgönyzik, az ottani betűszedők és nyomdászok szintén kimondották a sztrájkot, minek folytán holnap nem jelennek meg lapok.

Ugyancsak Párisból jelentik, hogy az ottani rendőrség letartóztatta az általános munkás-szövetség hat tagját.

A rétsági rablógyilkosság.

Budapest, aug. 3. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A rétsági rablógyilkosság ügyében még mindig lázasan folyik a nyomozás, azonban még nincs semmi eredménye s a rablógyilkosok-nak sincs nyoma. A vasutépítő szövetkezet a rablógyilkosok fejére 1000 korona díjat tűzött ki.

Életunt asszony.

Budapest, aug. 3. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Málnai Jenőné, egy ud-vari tisztviselőnek a felesége, ma lakásán főbelötte magát és szörnyet halt. Tettének oka állítólag családi viszály.

Leégett gyár.

Budapest, aug. 3. (A „Torontál“ ered. távirata.) Mint Solymárról jelentik, Mozsár Gyula ottani nagy festékgyára tegnap kigyuladt és leégett.

Rablógyilkosság a fővárosban.

Budapest, aug. 3. (A „Torontál“ ered. távirata.) Vasárnapról hétfőre virradó reggel egy 20—23 évesnek látszó fiatalember holttestére akadtak. A vizsgálat megállapította, hogy a fiatal-embert, kinek a kiletét eddig még nem lehetett kideríteni, meggyilkolták és kirabolták. A rendőrség elfogott egy Liebermann Árpád nevű embert, akit azzal gyanúsít, hogy egyik tette a rablógyilkosságnak.

Határidő-üzlet.

Budapest, aug. 3. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (tavaszi)	23.06	—
Buza (októberre 1908.)	22.32	—
Rozs (októberre 1908.)	18.74	—
Zab (októberre 1908.)	16.42	—
Tengeri (új, októberre)	14.54	—

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Ervényes 1908. május hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 23 p.
Pancsováról: délután 5 óra 40 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5 ór
50 perc.
Szegedről: (mótorokocsi) d. e. 9 óra 47 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 50 perc.

b) A nagybecskerek-bégapart pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibánárról és Temesvárról: este
8 óra 05 perc.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel
6 óra 30 perc.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 perc.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p.
este 7 óra 05 perc.
Csősztelkről: (keskenyvágányu vonal) délután 4 ó. 29 p

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 9 óra 50 p.; este 6 óra 46 p.
Szegedre: (mótorokocsi) délután 1 óra 15 perc.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p.
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibánárra
reggel 3 óra 33 perc.
Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 2 óra 31 p.
délután 5 óra 25 perc.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon d. e
11 óra 38 perc.
Csősztelkre: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 11 óra 55 p.
Módosról—Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasár-
napon 2 óra 10 p. délután.
Temesvárról—Módosig: minden kedden, pénteken és vasár-
napon indul Temesvárról 11 óra délelőtt.
Módosról—Zombolyára: minden kedden, pénteken és vasár-
napon délután 2 órakor.
Zombolyáról—Módosra: minden kedden, pénteken és vár-as
napon délután 5 óra 30 perc.

5094/1908. sz.

Mokrin község előljáróságától.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Mokrin község tulajdonát képező tenyészképes 7 éves sárga mén és egy 5 éves fekete mén a képviselőtestületnek 144. kgy. sz. véghatározata folytán f. évi agusztus 19-én d. e. 9 órakor Mokrin község-házánál nyilvános árverés útján el fog adatni. Az árverés csakis a képviselőtestület jóváhagyása után kötelező a községre.

Kikiáltási ár 600 korona.

Mokrin, 1908. évi július 27.

Az előljáróság.

Augusztus hó 16-dikán
ünnepélyes megnyitás.

KÁVÉHÁZ- ÉS ÉTTEREM-ÁTVÉTEL.

Augusztus hó 16-dikán
ünnepélyes megnyitás.

Van szerencsém Nagybecskerek város és vidéke nagyérdemű közönségének becses tudomására hozni, hogy a Klein-féle jóhírnevű kávéház és éttermet augusztus hó elsején átvettem s azt

KLEIN JÁNOS UTÓDA MÁTHÉ FERENC

cég alatt az eddigi jó hírnévnek megfelelően tovább vezetem. — Főtörökvésem oda fog irányulni, hogy az elődöm iránt széles körben nyilatkozott megtisztelő bizalmat a magam részére is kiérdemeljem tisztán kezelt jó italok kimérése, valamint izletes ételek felszolgálása és pontos és lelkiismeretes kiszolgálás által. — A nagyérdemű közönség szives támogatását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

1-ső rendű kőbányai udvari sör. — Abonensek teljes étkezésre elfogadtnak.

MÁTHÉ FERENC, kávéház és étterem-tulajdonos.

